

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/25-09/67

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 17. srpnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 86. stavka 2. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti ("Narodne novine" br. 119/22), dostavilo Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj, aktom od 10. srpnja 2025. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE,
ZNANOST I TEHNOLOŠKI RAZVOJ**

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

OZNAKA: NVVOZTR/23-00/00001
NVVOZTR-25-0144

Zagreb, 10. srpnja 2025.

Datum: 17-07-2025	
Broj: 021-03/25-09/67	Grupa: 63
Šifra: 355-25-1	Pril: Spis

Hs**NP*021-03/25-09/67*355-25-1**Hs

HRVATSKI SABOR

Trg sv. Marka 6

10 000 Zagreb

n/p predsjednika gospodina
Gordana Jandrokovića

**PREDMET: Godišnje izvješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje,
znanost i tehnološki razvoj za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.
- dostavlja se**

Poštovani gospodine Jandrokoviću,

na temelju članka 86. stavka 2. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22) podnosim vam *Godišnje izvješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.* koje je usvojeno na 37. sjednici Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj održanoj 10. srpnja 2025.

S poštovanjem,

**PREDSJEDNIK NACIONALNOG VIJEĆA ZA
VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I
TEHNOLOŠKI RAZVOJ**

prof. dr. sc. Hrvoje Buljan

Privitak:

1. Godišnje izvješće o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

**NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE,
ZNANOST I TEHNOLOŠKI RAZVOJ**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE NACIONALNOG VIJEĆA ZA VISOKO OBRAZOVANJE,
ZNANOST I TEHNOLOŠKI RAZVOJ
ZA RAZDOBLJE OD 1. LISTOPADA 2024. DO 30. lipnja 2025.**

Zagreb, srpanj 2025.

Sadržaj:

1. Uvod.....	3
2. Nadležnost Nacionalnog vijeća.....	3
3. Sastav i postupak izbora članova Nacionalnog vijeća	4
4. Članovi Nacionalnog vijeća	5
5. Pregled aktivnosti Nacionalnog vijeća u razdoblju od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.	6
5.1. Sjednice	6
5.2. Imenovanje članova matičnih odbora.....	6
5.3. Rad na Nacionalnim sveučilišnim, znanstvenim i umjetničkim kriterijima	7
5.4. Stav Nacionalnog vijeća o modelu programskog financiranja.....	9
5.5. Mrežna stranica Nacionalnog vijeća	10
6. Financijski izvještaj Nacionalnog vijeća	11
7. Plan budućih aktivnosti Nacionalnog vijeća.....	11
8. Prilozi.....	11

Na temelju čl. 86. st. 2. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (Narodne novine, broj 119/22) te čl. 23. st. 2. Poslovnika o radu Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj na svojoj XX. sjednici usvojilo je

Godišnje izvješće Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj za razdoblje od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.

1. Uvod

U svom radu Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) usmjereno je na razvoj i unaprjeđenje sustava visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije u Republici Hrvatskoj donošenjem strateških dokumenata, mišljenja, preporuka i propisa. Važan dio rada Nacionalnog vijeća je i predlaganje broja matičnih odbora i njihove nadležnosti za pojedina polja, imenovanje članova matičnih odbora te pružanje stručne podrške u njihovom radu.

Cilj Nacionalnog vijeća je podržati i usmjeriti kvalitetan i europski konkurentan razvoj visokoobrazovnog, znanstvenog i tehnološkog sustava potičući inovacije, znanstvenu izvrsnost, interdisciplinarnost i suradnju s ključnim dionicima. Osim toga, Nacionalno vijeće naglašava i potiče rad nastavnika i znanstvenika, između ostalog, na različitim vrstama projekata koji potencijalno vode komercijalizaciji istraživanja i povezivanju znanosti i gospodarstva, što je važno zbog razvoja znanja i vještina, primjene znanja u praksi, stvaranja rješenja za nove i postojeće izazove, razvoja nacionalnog gospodarstva i povećanja konkurentnosti zemlje. Navedenim se ciljevima potpomaže ostvarivanju *Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2027. godine* Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) razvojem uspješnog i održivog društva te ostvarivanju željenih društvenih i gospodarskih promjena.¹

Od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025. Nacionalno vijeće redovito je održavalo sjednice na kojima je raspravljalo o različitim temama iz sustava visokog obrazovanja, znanosti i tehnološkog razvoja, pružalo stručnu potporu matičnim odborima, tumačilo podzakonske akte iz svoje nadležnosti, odgovaralo na upite stranaka itd. Međutim, glavna aktivnost Nacionalnog vijeća u izvještajnom razdoblju bila je rad na Nacionalnim sveučilišnim, znanstvenim i umjetničkim kriterijima (u daljnjem tekstu: Nacionalni kriteriji) kojim će se uspostaviti jedinstveni propis kojim će se urediti uvjeti izbora pristupnika na slobodno i više znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto te reizbora na postojeće radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu.

2. Nadležnost Nacionalnog vijeća

Nacionalno vijeće osnovano je kao potpora visokom obrazovanju te znanstvenoj, umjetničkoj i tehnološkoj djelatnosti. U skladu s čl. 86. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (Narodne novine, broj 119/22; u daljnjem tekstu: Zakon) Nacionalno vijeće obavlja sljedeće poslove:

¹ Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Zagreb, ožujak 2023., str. 20.

1. predlaže i potiče donošenje mjera za unaprjeđenje visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja
2. prati razvoj znanstvenih i umjetničkih područja i polja
3. daje mišljenje o aktima strateškog planiranja Republike Hrvatske koji se odnose na obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja
4. raspravlja pitanja važna za razvoj nacionalnog inovacijskog sustava, predlaže i potiče donošenje mjera za njegovo unaprjeđenje te poticanje tehnološkog razvoja
5. predlaže ministru znanstvena i interdisciplinarna područja, polja i grane te umjetničko područje, polja i grane
6. predlaže ministru broj matičnih odbora i njihovu nadležnost za pojedina polja
7. imenuje članove matičnih odbora
8. na prijedlog matičnih odbora donosi Nacionalne sveučilišne, znanstvene i umjetničke kriterije
9. donosi minimalna etička načela
10. predlaže i potiče sudjelovanje drugih subjekata i organizacija civilnog društva, posebno tijela državne uprave i gospodarskih subjekata u sustavu visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja
11. daje mišljenje o potrebi osnivanja novog javnog visokog učilišta odnosno javnog znanstvenog instituta
12. predlaže mjere i poduzima aktivnosti za afirmaciju, napredovanje i poticanje izvrsnosti nastavnog, znanstvenog i umjetničkog pomlatka
13. razmatra i daje mišljenja o drugim pitanjima važnim za razvoj sustava visokog obrazovanja, znanstvene i umjetničke djelatnosti te tehnološkog razvoja.

Nacionalno vijeće u svom radu odgovorno je Hrvatskom saboru kojem podnosi izvješće o svom radu najmanje jednom godišnje. Prethodno izvješće Nacionalno vijeće podnijelo je za razdoblje od 14. srpnja 2023. do 30. rujna 2024.

Stručne i administrativne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Ministarstvo.

3. Sastav i postupak izbora članova Nacionalnog vijeća

U skladu s čl. 87. Zakona Nacionalno vijeće sastoji se od 15 članova, od kojih su četiri znanstvena savjetnika ili znanstvena savjetnika u trajnom izboru, sedam redovitih profesora ili redovitih profesora u trajnom izboru, od kojih je najmanje jedan iz umjetničkog područja, dva profesora stručnog studija ili profesora stručnog studija u trajnom izboru te dvije osobe iz područja poduzetništva. U radu Nacionalnog vijeća sudjeluje jedan predstavnik reprezentativnih sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja bez prava odlučivanja. Predsjednika Nacionalnog vijeća članovi biraju natpolovičnom većinom glasova svih članova na konstituirajućoj sjednici kojom predsjedava najstariji član. Nacionalno vijeće iz svog sastava izabire i potpredsjednika za znanost, potpredsjednika za visoko obrazovanje te potpredsjednika za tehnološki razvoj. Nacionalno vijeće na svoje sjednice može pozvati ministra i članove Vlade Republike Hrvatske te druge osobe koje svojim znanjima, iskustvima i doprinosima mogu pomoći u razmatranju aktualnih pitanja, upoznavanju s određenom tematikom ili donošenju određenih odluka.

Prema odredbama čl. 88. Zakona javni poziv za predlaganje kandidata za članove Nacionalnog vijeća raspisuje Ministarstvo, kandidate utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, a članove imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora, vodeći računa o razmjernoj zastupljenosti znanstvenih područja i umjetničkog područja. Član

Nacionalnog vijeća ne može biti državni dužnosnik, čelnik tijela državne uprave, čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, čelnik visokog učilišta ili znanstvenog instituta, kao ni osnivač ili čelnik osnivača visokog učilišta ili znanstvenog instituta.

4. Članovi Nacionalnog vijeća

Odlukom o imenovanju članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (Narodne novine, br. 81/23; od 14. srpnja 2023.) Hrvatski sabor imenovao je članove Nacionalnog vijeća:

- dr. sc. Ivana Ujević, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju
- dr. sc. Damir Kralj, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju
- dr. sc. Domagoj Šimić, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju
- dr. sc. Ljiljana Kaliterna Lipovčan, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju
- prof. dr. sc. Borka Jadrijević
- prof. dr. sc. Hrvoje Buljan
- prof. dr. sc. Alan Šustić, dr. med.
- prof. dr. sc. Milan Oršanić
- prof. dr. sc. Alen Stojanović
- prof. dr. sc. Nebojša Stojčić
- prof. art. Goran Končar
- doc. dr. sc. Sanja Gongeta
- izv. prof. dr. sc. Leo Mršić
- Mladen Pejković
- mr. sc. Zdeslav Milas, viši predavač.

Prof. dr. sc. Dragan Bagić sudjeluje u radu Nacionalnog vijeća kao predstavnik reprezentativnih sindikata u djelatnosti znanosti i visokog obrazovanja, bez prava odlučivanja.

Odlukom o razrješenju člana Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (Narodne novine, br. 126/24; od 25. listopada 2024.) razriješen je prof. dr. sc. Nebojša Stojčić zbog stupanja na dužnost koja priječi rad u Nacionalnom vijeću, a Odlukom o imenovanju dijela članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (Narodne novine, br. 126/24; od 25. listopada 2024.) za članove Nacionalnog vijeća iz reda redovitih profesora ili redovitih profesora u trajnom izboru imenovani su prof. dr. sc. Pero Raos, do isteka mandata razriješenog člana prof. dr. sc. Nebojše Stojčića, i prof. dr. sc. Mirjana Kujundžić Tiljak, do isteka mandata člana prof. dr. sc. Alana Šustića koji je preminuo.

U skladu s čl. 115. st. 3. Zakona na konstituirajućoj sjednici Nacionalnog vijeća proveden je ždrijež mandata članova Nacionalnog vijeća kojim je odlučeno da sljedećim članovima mandat traje dvije godine, točnije do 13. srpnja 2025.:

- prof. dr. sc. Hrvoje Buljan
- prof. dr. sc. Milan Oršanić
- prof. dr. sc. Borka Jadrijević
- prof. art. Goran Končar
- dr. sc. Ivana Ujević
- dr. sc. Sanja Gongeta
- mr. sc. Zdeslav Milas.

Ostalim članovima Nacionalnog vijeća mandat traje četiri godine odnosno do 13. srpnja 2027.

5. Pregled aktivnosti Nacionalnog vijeća u razdoblju od 1. listopada 2024. do 30. lipnja 2025.

5.1. Sjednice

U izvještajnom razdoblju Nacionalno vijeće održalo je 16 sjednica. Zapisnici sa sjednica javno su dostupni na mrežnim stranicama Nacionalnog vijeća (<https://nvvoztr.gov.hr/>).

Na svojim sjednicama Nacionalno vijeće raspravljalo je o upitima e-poštom i dopisima koje je zapimalo, prijedlozima za izradu Nacionalnih kriterija, kategorizaciji časopisa, modelu programskog financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta, izradi mrežne stranice Nacionalnog vijeća itd. te donosilo potrebne odgovore, odluke, mišljenja i preporuke.

Sjednice Nacionalnog vijeća održavane su uglavnom u hibridnom obliku, uživo u Ministarstvu i u virtualnom okruženju putem Zoom platforme, na taj način omogućavalo se sudjelovanje na sjednicama, u prosjeku, dvama, trima članovima koji nisu mogli prisustvovati sjednici uživo. Članovi su bili redovito prisutni na sjednicama, uz iznimku opravdanog izostanka, u prosjeku, jednog ili dva člana. Sjednice je sazivao i njima predsjedao predsjednik Nacionalnog vijeća prof. dr. sc. H. Buljan.

5.2. Imenovanje članova matičnih odbora

Nakon pristiglih prijava kandidata na Javni poziv i Ponovljeni javni poziv za predlaganje kandidata za članove matičnih odbora, objavljenih u siječnju i ožujku 2024., Nacionalno vijeće analiziralo je pristigle prijave te imenovalo članove sljedećih matičnih odbora:

Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje matematika; Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polja fizike i geofizike; Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polja geografije i geologije; Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje kemije; Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje biologije; Matični odbor za područje prirodnih znanosti – polje interdisciplinarnih prirodnih znanosti; Matični odbor za područje tehničkih znanosti – polja arhitekture i urbanizma, geodezije i građevinarstva, Matični odbor za područje tehničkih znanosti – polja elektrotehnike, računarstva i temeljne tehničke znanosti; Matični odbor za područje tehničkih znanosti – polja kemijskog inženjerstva, rudarstva, nafte i geološkog inženjerstva, metalurgije, tekstilne tehnologije i grafičke tehnologije; Matični odbor za područje tehničkih znanosti – polja strojarstva, brodogradnje, tehnologije prometa i transporta, zrakoplovstva, raketne i svemirske tehnike; Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva – polja temeljnih medicinskih znanosti, kliničkih medicinskih znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite, dentalne medicine i farmacije; Matični odbor za područje biomedicine i zdravstva – polje veterinarske medicine; Matični odbor za područje biotehničkih znanosti – polja poljoprivrede, šumarstva, drvne tehnologije, biotehnologije, prehrambene tehnologije i nutricionizma; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polje ekonomije; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polje prava; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polja politologije, sociologije, demografije, socijalne djelatnosti; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polja informacijskih i komunikacijskih znanosti; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polje psihologije; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polje pedagogije; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polja edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i logopedije; Matični odbor za područje društvenih znanosti – polje kineziologije; Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filozofije, teologije i religijske znanosti; Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja filologije i kroatologije; Matični odbor za područje humanističkih znanosti – polja povijesti, povijesti umjetnosti, znanosti o umjetnosti, arheologije, etnologije i antropologije;

Matični odbor za interdisciplinarno znanstveno područje – polje sigurnosne i obrambene znanosti; Matični odbor za interdisciplinarno znanstveno područje – jedan matični odbor za različita znanstvena područja i polja.

S obzirom na to da na navedene pozive nije pristigao dovoljan broj prijava za članove matičnih odbora za Umjetničko područje i umjetničko interdisciplinarno područje znanosti i umjetnosti, u srpnju 2024. objavljen je Ponovljeni javni poziv za predlaganje kandidata za članove tih matičnih odbora. Nakon završetka razdoblja za prijave, Nacionalno vijeće je na svojoj 18. sjednici održanoj 8. listopada 2024. pregledalo i analiziralo pristigle prijave kandidata te imenovalo članove Matičnog odbora za umjetničko i umjetničko interdisciplinarno područje znanosti i umjetnosti – dijelovi umjetničkog područja kazališne umjetnosti (scenske i medijske umjetnosti), filmske umjetnosti (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika), glazbene umjetnosti, primijenjene umjetnosti te plesne umjetnosti i umjetnosti pokreta i Matičnog odbora za umjetničko i umjetničko interdisciplinarno područje znanosti i umjetnosti – dijelovi umjetničkog područja likovne umjetnosti, arhitekture, dizajna i književnosti. Imenovanjem članova matičnih odbora za Umjetničko područje i umjetničko interdisciplinarno područje znanosti i umjetnosti završen je proces imenovanja članova svih matičnih odbora. U skladu s čl. 92. st. 1. Zakona, matični odbori sastoje se od devet članova, a imenuju se na razdoblje od četiri godine.

Matični odbori, čiji se rad temelji na Zakonu i Pravilniku o ustroju, nadležnosti i načinu rada matičnih odbora (Narodne novine, broj 3/24, 82/24), imaju ključnu ulogu u osiguravanju kvalitete i standarda u znanstvenom i visokoobrazovnom sustavu kroz proces utvrđivanja kriterija koje nastavnik odnosno znanstvenik treba ispuniti za zapošljavanje na slobodno ili više radno mjesto ili izbor u naslovnog nastavnika na sveučilištu odnosno znanstvenom institutu, postavljanje kriterija za izbor nastavnika odnosno znanstvenika na radna mjesta, razmatranje pitanja važnih za pojedino znanstveno ili umjetničko područje i polje, predlaganje domaćih znanstvenih časopisa koji su kvalitetom izjednačeni s uglednim međunarodnim znanstvenim časopisima za pojedino znanstveno područje i polje relevantnih za izbor na znanstveno-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto.

5.3. Rad na Nacionalnim sveučilišnim, znanstvenim i umjetničkim kriterijima

U skladu s čl. 86. st. 1. t. 8. Zakona Nacionalno vijeće donosi Nacionalne kriterije za izbor na znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu. Nacionalni kriteriji propisuju uvjete izbora nastavnika i znanstvenika na slobodno i više znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto te reizbora na postojeće radno mjesto na sveučilištu i znanstvenom institutu. Ispunjenost tih uvjeta ocjenjuje stručno povjerenstvo, koje imenuje senat, fakultetsko ili akademsko vijeće odnosno znanstveno vijeće, a koji čine najmanje tri člana zaposlena na radnom mjestu više ili iste hijerarhijske razine u odnosu na radno mjesto za koje se provodi izbor. Nakon obrazloženog mišljenja stručnog povjerenstva, isto se dostavlja matičnom odboru koji utvrđuje ispunjavanje tih uvjeta i potvrđuje izbor pristupnika na slobodno ili više radno mjesto odnosno reizbor na postojeće.

Nacionalno vijeće zaprimilo je prijedloge za Nacionalne kriterije matičnih odbora te prijedlog nastavnih i stručnih elemenata Rektorskog zbora, kako je i propisano čl. 86. st. 1. t. 8. odnosno čl. 93. st. 2. t. 3. Zakona, koji su bili podloga za raspravu prilikom izrade Nacionalnih kriterija. Nacionalno vijeće usuglasilo se da se novi kriteriji za izbor nastavnika i znanstvenika na slobodno i više radno mjesto te reizbor na postojeće radno mjesto ne trebaju korjenito

razlikovati od uvjeta propisanih Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (Narodne novine, br. 28/17, 72/19, 21/21 i 111/22; u daljnjem tekstu: Pravilnik) koji je u primjeni do donošenja i početka važenja Nacionalnih kriterija. Međutim, trebali bi se unaprijediti i približiti europskim preporukama i aktualnostima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, osobito za najviše znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno, znanstveno i nastavno radno mjesto.

Iz tog je razloga Nacionalno vijeće, osim uobičajenih kriterija koji se odnose na svako znanstveno i umjetničko područje odnosno polje, predložilo uvođenje horizontalnih kriterija koji se na određeni način odnose na sva znanstvena područja odnosno polja. Uporište za donošenje takvih kriterija Nacionalno vijeće prepoznalo je u trenutno važećim A, B i C kriterijima Rektorskog zbora koji su zapravo horizontalni u smislu da se odnose na sva znanstvena i umjetnička područja odnosno polja i koji će biti sastavni dio Nacionalnih kriterija. Osim toga, i u strateškim ciljevima programskih ugovora, koji se uvode kao novi model financiranja javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta, navedenih u Uredbi o programskom financiranju javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 78/23; u daljnjem tekstu: Uredba), prepoznaje se potreba za takvim usmjeravanjem sustava. Ti strateški ciljevi su:

1. podizanje znanstvene izvrsnosti
2. jačanje suradnje s gospodarstvom te razvoj nacionalnog i regionalnog identiteta i kulture
3. povećanje relevantnosti, kvalitete i učinkovitosti studiranja
4. jačanje društvene odgovornosti.

Horizontalnim kriterijima želi se potaknuti pristupnike na ostvarivanje ključnih aktivnosti kojima se osnažuju znanstvena istraživanja, relevantnost i kvaliteta znanstvenih radova te međunarodna prepoznatljivost, i to sudjelovanjem u projektima odnosno vođenjem projektnog radnog paketa, mentoriranjem ili komentiranjem obranjenog doktorskog rada i ostvarivanjem propisanog minimalnog broja citata bez autocitata. S obzirom na to da su horizontalni kriteriji novina, Nacionalno vijeće prilikom njihova osmišljavanja u obzir je uzelo posebnosti svih znanstvenih područja odnosno polja i odlučilo da će se jedan od horizontalnih kriterija za izbor na znanstveno-nastavno i znanstveno radno mjesto moći zamijeniti s tri kriterija iz propisanog skupa kriterija znanstveno-stručnog doprinosa i institucijskog doprinosa. U postupku reizbora na postojeće radno mjesto horizontalni kriteriji neće se vrednovati.

S obzirom na to da je u Nacionalne kriterije uvedena novina koja nije postojala u trenutno važećim i ranijim propisima, Nacionalno vijeće predložilo je da se u razdoblju od 36 mjeseci od dana stupanja na snagu Nacionalnih kriterija prilikom izbora na slobodno radno mjesto razine docenta odnosno znanstvenog suradnika te izbora na više radno mjesto izvanrednog profesora odnosno višeg znanstvenog suradnika, redovitog profesora odnosno znanstvenog savjetnika i redovitog profesora u trajnom izboru odnosno znanstvenog savjetnika u trajnom izboru, ako pristupnik to zatraži, prilikom njegovog izbora umjesto uvjeta propisanih Nacionalnih kriterijima primijene uvjeti uređeni dosadašnjim propisima, koji će biti objavljeni kao prilog uz Nacionalne kriterije.

Tijekom izrade Nacionalnih kriterija Nacionalno vijeće održalo je nekoliko sastanaka s predsjednicima matičnih odbora na kojima su se raspravljale ideje o promjenama i novinama koje će se uvrstiti u Nacionalne kriterije. Također, Nacionalno vijeće dostavilo je i Rektorskom zboru prijedlog Nacionalnih kriterija, nakon što je dokument u cijelosti izrađen, prije nego što je njegova završna verzija upućena u savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, te je isti

predstavljen i na sjednicama Rektorskog zbora. Nacionalno je vijeće pozvalo predstavnike Rektorskog zbora da prisustvuju sjednici Nacionalnog vijeća 3. lipnja 2025. godine, međutim Rektorski se zbor nije odazvao pozivu. Nacionalno vijeće je nakon sastanaka s matičnim odborima njihove povratne informacije i prijedloge za izmjene i dopune radne verzije Nacionalnih kriterija pažljivo razmotrilo i raspravilo na svojim sjednicama, pri čemu su neki, uvažavajući temeljnu zamisao dokumenta i smjer daljnjeg razvoja sustava izbora pristupnika na slobodna i viša radna mjesta te reizbora na postojeća radna mjesta na sveučilištima i znanstvenim institutima, prihvaćeni.

Prijedlog teksta Nacionalnih kriterija oblikovan je kroz sljedeća poglavlja:

Dio prvi – Opće odredbe

Dio drugi – Kriteriji za izbor na znanstveno-nastavno i znanstveno radno mjesto

Glava I. Horizontalni kriteriji

Glava II. Kriteriji za izbor na radno mjesto po znanstvenim područjima

Poglavlje I. Znanstvena područja prirodne znanosti te biomedicina i zdravstvo

Poglavlje II. Znanstveno područje tehničke znanosti

Poglavlje III. Znanstveno područje biotehničke znanosti

Poglavlje IV. Znanstveno područje društvene znanosti

Poglavlje V. Znanstveno područje humanističke znanosti

Poglavlje VI. Interdisciplinarno područje

Glava III. Kriteriji za izbor na znanstveno-nastavno radno mjesto

Dio treći – Kriteriji za izbor na umjetničko-nastavno radno mjesto

Glava I. Opći kriteriji

Glava II. Umjetnički kriteriji

Glava III. Kriteriji za izbor na radno mjesto po dijelovima umjetničkog područja

Glava IV. Posebni kriteriji

Dio četvrti – kriteriji za izbor na nastavno radno mjesto

Glava I. Horizontalni kriteriji

Glava II. Kriteriji za izbor po nastavnim radnim mjestima

Poglavlje I. Nastavno radno mjesto predavača

Poglavlje II. Nastavno radno mjesto višeg predavača

Poglavlje III. Nastavno radno mjesto predavača savjetnika

Poglavlje IV. Nastavno radno mjesto lektora

Poglavlje V. Nastavno radno mjesto višeg lektora

Poglavlje VI. Nastavno radno mjesto lektora savjetnika

Glava III. Kriteriji po nastavnim radnim mjestima u umjetničkom području

Poglavlje I. Umjetnički kriteriji

Poglavlje II. Kriteriji za izbor na nastavno radno mjesto u umjetničkom području

Dio peti – Postupak provođenja nastupnog predavanja

Dio šesti – Prijelazne i završne odredbe

Prilog I.

Prijedlog Nacionalnih kriterija bio je na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću od 14. svibnja 2025. do 13. lipnja 2025. Tijekom razdoblja savjetovanja pristiglo je ukupno 2.592 komentara. Nacionalno vijeće trenutno je u procesu analize i prihvaćanja pristiglih komentara.

5.4. Stav Nacionalnog vijeća o modelu programskog financiranja

Programski ugovori u sustavu znanosti i visokog obrazovanja u Hrvatskoj instrumenti su financiranja i upravljanja koji usmjeravaju resurse prema strateškim ciljevima javnih visokih

učilišta i javnih znanstvenih institucija. Njihovim potpisivanjem ugovara se višegodišnje financiranje osnovne, razvojne i izvedbene proračunske komponente javnog visokog učilišta odnosno javnog znanstvenog instituta sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske. Zbog toga se mogu smatrati ključnim alatom u modernizaciji upravljanja visokim obrazovanjem i znanošću osiguravanjem učinkovitijeg korištenja sredstava i većeg naglaska na rezultate. Uvedeni su kao dio reformskih procesa usklađivanja s europskim standardima te poticanja znanstvenih i obrazovnih institucija na jaču povezanost s potrebama društva i gospodarstva, a temelje se na Zakonu i Uredbi.

Ključne značajke ovakvog modela financiranja su ugovorni odnosi između Ministarstva i javnih visokih učilišta odnosno javnih znanstvenih instituta, postavljanje ciljeva i prioriteta koji se temelje na nacionalnim i institucijskim strategijama, financiranje na temelju pokazatelja učinka, praćenje ostvarivanja ciljeva i autonomija ustanova u odlučivanju o načinu korištenja dobivenih sredstava.

Glavnim ciljevima programskih ugovora mogu se odrediti povećanje učinkovitosti i kvalitete u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, poticanje suradnje između akademske zajednice i gospodarstva, jačanje međunarodne konkurentnosti i inovativnosti te unaprjeđenje odgovornosti i transparentnosti u trošenju javnih sredstava.

Nacionalno vijeće na svojoj 24., 26. i 29. sjednici raspravljalo je o programskim ugovorima i poslušalo izlaganja dr. sc. Hrvoja Meštrića, ravnatelja Uprave za znanost i tehnologiju i dr. sc. Ane Belščak-Cvitanović, koordinatorice za programsko financiranje odnosno za sklapanje programskih ugovora u Ministarstvu. Nakon dobivenih odgovora na pitanja vezana uz vremenski okvir u kojem Ministarstvo planira sa sveučilištima ispregovarati i ugovoriti programske ugovore, osnovnu i razvojne komponente i sl., Nacionalno vijeće zauzelo je stav da podržava uvođenje takvog modela financiranja, ali uz osiguravanje dovoljno vremena za pripremu sveučilišta i znanstvenih instituta za novi model financiranja i jasne upute o postupku uvođenja i provedbe takvog modela.

Za uspjeh programskog financiranja ključno je povezati financiranje s rezultatima i jasno mjerljivim pokazateljima. Ključno je da institucije koje pokazuju bolje rezultate budu i izdašnije financirane. Koncept horizontalnih kriterija slijedi ideju izvedbene i razvojne komponente kroz koju bi institucije dobile novce za institucijske projekte. Stoga posebnu pozornost treba obratiti na ugovaranje i provedbu za te dvije komponente.

5.5. Mrežna stranica Nacionalnog vijeća

Mrežna stranica Nacionalnog vijeća dostupna je na poveznici <https://nvvoztr.gov.hr/>. Strukturirana je kroz osnovne rubrike: *Nacionalno vijeće, Matični odbori, Vijesti, Sjednice, Povjerenstvo za prigovore, Dokumenti, Kontakt* i podrubrike: *Članovi Nacionalnog vijeća, Sjednice, Članovi matičnih odbora, Povjerenstvo za prigovore*.

Uspostavljanjem mrežne stranice Nacionalnog vijeća povećala se vidljivost tijela i transparentnost u radu objavljivanjem različitih dokumenata važnih za sustav visokog obrazovanja i znanosti. Osim toga, objavljivanjem vijesti o novostima u radu Nacionalnog vijeća, zapisnika sa sjednica i ostalih dokumenata olakšat će se pristup informacijama zainteresiranim stranama. Osim toga, mrežnom stranicom brže se i pravovremeno mogu informirati svi zainteresirani o aktivnostima, odlukama, mišljenjima i preporukama Nacionalnog vijeća o pitanjima važnim za sustav znanosti i visokog obrazovanja.

Administriranje mrežne stranice u nadležnosti je Ministarstva.

6. Financijski izvještaj Nacionalnog vijeća

Nacionalno vijeće utrošilo je financijska sredstva na sljedeće stavke:

- naknade predsjedniku i članovima Nacionalnog vijeća prema Odluci o visini i načinu isplate naknade za rad u vijećima, savjetima, povjerenstvima, radnim skupinama i drugim sličnim tijelima (KLASA: 121-10/24-01/00001; URBROJ: 533-02-24-0001, od 18. srpnja 2024.) – u izvještajnom razdoblju za tu su stavku utrošena sredstva u iznosu od 35.244,64 EUR
- naknade članovima Nacionalnog vijeća i zaposlenicima Ministarstva za putne troškove za dolaskе na sjednice Nacionalnog vijeća – u izvještajnom razdoblju za tu su stavku utrošena sredstva u iznosu od 5.074,91 EUR
- usluge reprezentacije za potrebe održavanja sjednica Nacionalnog vijeća – u izvještajnom razdoblju za tu su stavku utrošena sredstva u iznosu od 281,10 EUR.

7. Plan budućih aktivnosti Nacionalnog vijeća

Buduće aktivnosti Nacionalnog vijeća i dalje će biti usmjerene na dodatno unaprjeđenje kvalitete sustava visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije izradom različitih mišljenja, preporuka i strateških dokumenata, poticanjem osmišljavanja i izrade projekata, osnaživanjem nacionalne znanstvene prepoznatljivosti u europskom znanstvenom i umjetničkom krugu, promicanjem povezivanja znanosti i gospodarstva te kvalitete znanstvenih istraživanja.

Nakon provedenog javnog savjetovanja Nacionalno vijeće treba odgovoriti na sve pristigle komentare i staviti konačnu verziju Nacionalnih kriterija na glasanje.

Nacionalno vijeće izradit će sljedeće dokumente koji će doprinijeti radu sustava visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije:

- minimalna etička načela za nastavnike, znanstvenike i suradnike na sveučilištima, fakultetima, akademijama i institutima
- analiza studijskih programa s malim brojem upisanih studenata na temelju koje će se izraditi preporuka za daljnji pristup i rješavanje tog pitanja
- prijedlog izmjena i dopuna Zakona radi poboljšanja njegove učinkovitosti i provedbe te otklanjanja uočenih nedostataka i nedorečenosti.

8. Prilozi

8.1. Pozivi na sjednice

8.2. Odluka o imenovanju članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (Narodne novine, br. 81/23; od 14. srpnja 2023.)

8.3. Odluka o razrješenju člana Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (Narodne novine, br. 126/24; od 25. listopada 2024.)

8.4. Odluka o imenovanju dijela članova Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, znanost i tehnološki razvoj (Narodne novine, br. 126/24; od 25. listopada 2024.)

8.5. Prijedlog Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija